

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“

izhaja

mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratov:

	Din	P
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
„ „ „ 1/2 „ 300.—		
„ „ „ 1/4 „ 150.—		
„ „ „ 1/8 „ 75.—		
„ „ „ 1/16 „ 37.50		

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1924.

Štev. 16.

Tovariši, obrtniki! Naročajte, razširjajte „Obrtni Vestnik“! Vsak obrtnik bodi naročnik „Obrtnega Vestnika“! Kdor čita „Obrtni Vestnik“, pomaga sebi in svojemu stanu.

Nova vlada in — davki.

Nova vlada je v prvi seji sedanjega zasedanja Narodne skupščine v svoji deklaraciji razvila poleg političnega programa tudi smernice za gospodarski program. V gospodarskem delu deklaracije poudarja vlada, da je skrajni čas, da se resno pristopi k reformi posrednih in neposrednih davkov, k pravičnim razdelitvi in izenačenju davčnih bremen v vsej državi.

Nikakor ne dvomimo, da ima vlada trdno voljo tudi izvesti svoj program in čimprej uveljaviti svoja načela, vendar pa dvomimo, da bo mogla v doglednem času izvršiti tako temeljito davčno reformo, ki bi nam nudila sigurnost, da bodo davčna bremena enako in pravično razdeljena v vseh pokrajinah naše države. Ne glede na vprašanje parlamentarne možnosti bi si mogla namreč v nekaterih pokrajinah šele ustvariti aparat, ki bi se strogo ravnal po njenih intencijah. Zato smo mnenja, da bi za razmere v Sloveniji pomenilo že izdatno omiljenje davčnih bremen, ako bi vlada prehodno za čas, dokler se ji ne posreči uveljaviti enotnega davčnega zakona in ne ustvariti pogojev za enakomerno izvršitev, izenačila davčna bremena vsaj toliko, da bi preprečila najobčutnejše neenakomernosti v davčnih zakonodajah posameznih pokrajin in ublažila vsaj največje ostrine zakona o taksah, trošarinah itd.

Najobčutnejšo neenakomernost v davčnih zakonodajah posameznih pokrajin tvori dohodnina, ki se pobira le v prečanskih pokrajinah naše države po lestvicah, ki so bile preračunene glede svoje progresije v predvojni dobi na zlate krone in se, poostrene z raznimi pribitki, ne ozirajo na razvrednostitev denarja v povojni dobi. V Sloveniji in brez dvoma tudi v drugih pokrajinah, v katerih se pobira dohodnina, bi smatrali za veliko olajšavo že odredbo, da se sedanje na krone preračunene lestvice berejo v dinarjih. Neenakomerno se pobira tudi davek od hišnih najemnin. Razlike v odstotku davka so v posameznih pokrajinah jako velike. Ni nobene zapreke, da se že pred uveljavljenjem enotnega davčnega zakona izenači hišnonajemninski davek vsaj glede odstotka.

Vsled neenakomernih davčnih bremen se neenakomerno pobira tudi invalidski davek, katerega naj bi se reformiralo vsaj v toliko, da bi se v odmerno podlagi ne vštevala dohodnina, ki se ne pobira v vseh delih naše države.

O nujni potrebi reforme in znižanja davka na poslovnih promet smo že opetovano razpravljali. Za nas obrtnike je osobito važna interpretacija pojma mali obrtnik, katero bi mogla vlada izdati naredbenim potom v zmislu ponovnih peticij raznih obrtniških korporacij in organizacij.

Občutnost davčnih bremen ostre pri nas v Sloveniji, kjer imamo razvit davčni sistem, ki se sproti prilagodi davčni moči davkoplačevalcev, državni pribitki, osobito izredni pribitki, ki so se uveljavili leta 1923. Pri nas plačujemo izredni pribitek tudi od bivših deželnih doklad, ki se do uveljavljenja samouprave pod imenom enotnih državnih pribitkov pobirajo hkratu z bivšimi vojnimi pribitki. Da se to prepreči, more vlada naredbenim potom izdati interpretacijo, da se od bivših deželnih doklad, ki dejansko niso državni pribitek, ne odmerja in pobira izredni pribitek.

Naredbenim potom bi se dalo znižati tudi eksekucijske pristojbine, ki so v sedanjih izmeri prekrute in znašajo le za vročitev opomina že 4% terjane zneska.

Glede davčnih plačilnih nalogov smo si vsi v Sloveniji edini v zahtevi, da se morajo znova uvesti. Nova vlada bi si pridobila veliko priznanja vseh davkoplačevalcev, ako razveljavi določilo finančnega zakona, ki odpravlja plačilne naloge.

Letos je povzročilo med trgovci in gostilničarji veliko razburjenje pobiranje izredno visokih točarinskih taks, ki se kljub izredni občutnosti odmerjajo brez vsake ingerence davkoplačevalcev na način, ki nikakor ne ustreza načelom moderne davčne zakonodaje. Naši davkoplačevalci so enodušno na mnogih shodih in sestankih stavili zahtevo, da se ukine pobiranje te takse, dokler se ne izenači trošarinska zakonodaja, ki nalaga prečanskim pokrajinam v obliki davka na vino in žganje izdatna bremena, katera se v Srbiji ne pobirajo. Ponovno se je čula tudi zahteva, da se zakon o taksah sploh temeljito revidira.

Navedli smo izmed mnogobrojnih vprašanj, ki čakajo na nujna rešitev, le par, ki najgloblje posegajo v žepe naših davkoplačevalcev. Ako ima vlada resno voljo, da izpolni svoj program, naj pripomore s svojo

odločilno besedo k prehodnemu izenačenju davčnih bremen za enkrat vsaj v tem obsegu. Pridobila si bo s tem neoporečno zaslugo, da je oprostila Slovenijo in z njo tudi druge pokrajine vsaj najobčutnejših davčnih bremen.

Vprašanje Gospodarskega sveta.

Vprašanje ustanovitve Gospodarskega sveta spada danes med najbolj pereča gospodarska vprašanja. Je to postulat, ki ga iznašajo gospodarski krogi na vseh svojih zborovanjih že izza ustanovitve naše države. Potreba po ustanovitvi take institucije je pa postala neobhodna, posebno v zadnjih časih, ko vidimo, da grozi gospodarskim krogom pod pritiskom težkih bremen, katera jim nalagajo najraznovrstnejši zakoni in naredbe, ki so se izdale brez zaslišanja gospodarskih krogov in ne oziraje se na potrebe našega gospodarstva, uprav nevarnost za obstoj. Vprašanje Gospodarskega sveta, ki se je do sedaj obravnavalo kot nekako principijelno vprašanje, ne da bi se hotelo pri tem spuščati v njega podrobnosti, je dobilo v zadnjem času zbog vsesplošnega stremljenja, da se naš državni aparat depolitizira in da se dovede na realno pot pozitivnega gospodarskega dela, konkretnije oblike.

Gospodarski kongres, ki se bo vršil dne 30. in 31. t. m. v Beogradu, bo razpravljal tudi o tem vprašanju, tam se bo določil definitivni načrt, ki naj bi vseboval vse zahteve, ki jih imajo gospodarski krogi glede tega vprašanja.

V splošnem lahko rečemo, da ideja Gospodarskega sveta ni nekaj novega, ampak da je to institucija, ki so jo druge države že davno poznale in ki se je rodila iz zahteve gospodarskih krogov po sodelovanju pri zakonodaji, iz zahteve, da se gospodarskim krogom zagotovi oni vpliv, ki jim zbog njih važnosti za obstoj države v resnici tudi pristaja.

Vidovdanska ustava vsebuje glede Gospodarskega sveta v členu 44. sledeče določilo: «Za izdelovanje socialnega in gospodarskega zakonodajstva se ustanavlja Gospodarski svet. Natančnejše odredbe o njegovem sestavu in nadležnosti se bodo določile z zakonom.» Ustava je tedaj zelo široko določila pristojnost in značaj Gospodarskega sveta in pri dosedanjih izkušnjah je brez dvoma bolje tako, kakor da bi ustava določila mogoče ožji okvir, v katerem bi ne bilo gospodarskim krogom mogoče, da si ustvarijo institucijo, ki bi imela najširše polje sodelovanja, kar edino more jamčiti, da bo Gospodarski svet z uspehom vršil vse naloge, ki mu kot taki ustanovi pristojajo.

Po Vidovdanski ustavi obstoji kompetenca Gospodarskega sveta v izdelovanju socialnega in gospodarskega zakonodajstva. Njegova naloga bo tedaj, da bo pripravljala zakonske načrte in uredbe ter pravilnike za njih izvrševanje, da bo dajal na poziv posameznih ministrstev ali drugih organov kakor tudi po lastni inicijativi mišljenja k raznim projektom zakona, odnosno da bo stavil predloge v vprašanih splošnega gospodarskega pomena. V vseh gospodarsko važnih vprašanjih naj bo torej tako zakonodajno kakor tudi administrativno delovanje vlade navezano na sodelovanje Gospodarskega sveta.

Vprašanje nastane tu, ali ne bodo poleg Gospodarskega sveta imeli tudi še drugi faktorji v socialnih in gospodarskih vprašanjih pravico izdelovanja zakonov in zakonskih načrtov, ki jih bodo mogli uzako-

niti, ne da bi zaslišali mnenja Gospodarskega sveta? Določilo Vidovdanske ustave je v tem oziru pomanjkljivo in za primer, da bi mogli tudi drugi faktorji v Gospodarskih vprašanjih izdajati zakone, kar določilo člena 44. nikakor ne izključuje, bi postala zastanovna Gospodarskega sveta brezpredmetna in brezsmiselna. Tu bo treba tedaj v jasnem zmislu ustave, ki določa, da izdeluje socialne in gospodarske zakone Gospodarski svet, še natančnejši določil, da ne bo mogoče izigravanje zakonov in kršitev ustave.

Poleg kompetence igra najvažnejšo vlogo sestava Gospodarskega sveta. V vlogi, ki jo je naslovila Zveza obrtnih zadrug na našo Trgovsko in obrtniško zbornico, smo zahtevali, da naj bo Gospodarski svet sestavljen iz zastopnikov trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic, zvez trgovcev, obrtnikov in industrijcev, nadalje poljedelskih in kmečkih zvez ter delavskih zbornic. V sestavu naj bodo tudi zastopniki ministrstva trgovine in industrije, ministrstva financ, ministrstva za socialno politiko, ministrstva saobračaja, ministrstva poljedelstva in vode ter ministrstva za šume in rude.

Člane Gospodarskega sveta naj imenuje vlada na vsakokratni predlog v poštevek prihajajočih korporacij in organizacij. V zakonu samem bi morale biti točno našteje korporacije in organizacije, ki bi imele pravico, pošiljati svoje zastopnike v Gospodarski svet.

Poleg aktivnih članov naj bodo v Gospodarskem svetu tudi častni člani. Častni člani morejo postati vsi, ki so si pridobili posebne zasluge na gospodarskem polju.

Da se olajša in pospeši delo, naj bi se določili posebni odbori, pri čemer naj bi se določil za obrtništvo poseben obrtniški odbor, ki naj bi predhodno razpravljal o vseh vprašanjih, ki se tičejo specialno obrtništva.

Gospodarski svet mora imeti svoj stalen urad, ki pripravlja vsa dela za seje, izvrši sklepe plenuma. Stroški za vzdrževanje urada kakor tudi vse stroške, ki so zvezani z ustanovitvijo ter rednim funkcioniranjem Gospodarskega sveta, nosi država; za kritje vseh teh izdatkov naj se postavi posebna postavka v redni državni proračun.

Člani Gospodarskega sveta imajo pravico na odškodnino za potne stroške in na dnevnice.

Želeti bi bilo, da se ta ustanova čimprej oživetvori, ker bo nudila najboljše garancije za smotreno, pozitivno zakonodajno in administrativno delovanje države. Prejšnji minister za trgovino in industrijo, g. dr. Krizman, je v polnem razumevanju važnosti Gospodarskega sveta spravil to vprašanje na pravi tir; pričakujemo, da mu bo sedanji minister g. dr. Šumenković sledil na isti poti!

Javnost sej in združnih knjig ter zapisnikar.

Neka zadruga je dala povod za obravnavanje vprašanja, v katere združne knjige in seje zapisnike imajo pravico vpogleda člani zadruge. S tem v zvezi je bilo tudi vprašanje, ali morejo biti seje združnega načelstva tajne, odnosno če imajo člani zadruge, ki niso v odboru, dostop k odborovim, odnosno načelstvenim sejam.

Trgovska in obrtniška zbornica je v eni zadnjih sej obrtnega odseka zavzela v tej zadevi načelno stališče ter dala ministrstvu trgovine in industrije sledeče mnenje:

V obrtnem redu in v pravilih Zadruga ključavničarjev v L. ni nikjer najti določila, ki bi predpisovalo, kdaj morajo, smejo ali ne smejo biti seje zadrugnega načelstva tajne in ki bi odredjalo, katere seje načelstva članom zadruga, ki niso tudi člani načelstva, niso pristopne. Iz tega bi bilo pač sklepati, da ima vsak zadrugni član pravico prisostvovati sejam zadrugnega načelstva, četudi nima posvetovalne ali glasovalne pravice. Čim se članom ne odreka pravica, prisostvovati sejam načelstva, je pa tudi izključena vsaka tajnost teh sej.

Za proglasitev sej za tajno, t. j. za izključitev širšega kroga članov od prisostvovanja na seji torej zadrugno načelstvo nima zakonitega razloga.

Proti tajnosti sej načelstva pa govore tudi praktični razlogi. Načelstvo more vzbujati v očeh zadrugnih članov zaupanje le, če ne skriva pred njimi svojega delovanja. Hvalevredno in za obrtniško organizacijo velike koristi bi bilo, če bi se članstvo zadrug za delovanje zadruga, odnosno njenega načelstva bolj zanimalo, kakor doslej. Da more njenemu delovanju slediti, pa je neobhodno potrebno, da ima vpogled v vse zadrugne knjige, posebno v sejne zapisnike. Radi vzdrževanja reda in kritični odgovornosti, ki jo ima načelnik za vodstvo in shranjevanje zadrugnih knjig, pa se mu seveda ne more odreči pravica, da sam določi, kdaj so članom knjige in zapisniki na vpogled.

Da ima načelnik zadruga, odnosno član, ki predseduje sejam, pravico odstraniti iz seje člana, ki se ne pokorava odredbam poklicanih zadrugnih organov ter moti sejo ali poslovanje, sledi že iz disciplinarne oblasti dotičnega organa.

Kar velja za člane, velja samo ob sebi umevno še tembolj za preglednika računov, le s to razliko, da ima poleg pravice tudi še dolžnost, da pregleda knjige, ki se nanašajo na zadrugno denarno poslovanje.

Mizarji in pleskanje pohištva.

Na vprašanje neke zadruga je Trgovska in obrtniška zbornica dala sledečo izjavo o obsegu obrtnih pravic mizarjev:

Mizarški mojster sme na pohištvo, v kolikor ga sam izdelava, radi dovršitve izdelka na podlagi določb § 37. obrtnega reda opraviti tudi pleskarska in ličarska dela, le pri stavbnem pohištvo je mizar omejen na tako zvano grundiranje, to je na prvo prevleko, ki naj čuva izdelek pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Drugih pleskarskih, odnosno ličarskih del pa ne sme opravljati, temveč je za ta dela upravičen izključno le pleskarski in ličarski obrtnik.

Razno.

Vsem cenjenim naročnikom! Tovariše naročnike prosimo, da nam nemudoma pošljejo zapadlo naročnino. List ne dobiva nobenih podpor in je navezan zgolj na dohodke iz naročin. Tiskarske stroške, papir, pošto mora upravnništvo takoj plačati, zato prosimo tovariše naročnike, naj ne odlagajo s plačilom naročnine. Iznos 24 Din je tako malenkosten, da bi res ne bilo treba toliko moledovanja.

Upravnništvo.

Zvišanje glob po obrtnem redu. Minister trgovine in industrije je dne 21. julija t. l. pod št. 8375/III. izdal nastopni razpis: Odredbe obrtnih redov, ki so v veljavi v posameznih pokrajinah naše države in se nanašajo na denarne globe zaradi obrtnih prestopkov, odnosno na specialne

obrtiške pristojbine, so določene na zlati bazi, dočim se globe in pristojbine ne pobirajo po ekvivalentni nego po nominalni vrednosti denarja. Ta praksa radi devaluacije denarja ni povsem primerna za uspešno uveljavljanje zakona, ker zapretene globe ne nudijo oblastvom zadostna sredstva, da pripomorejo zakonu do veljave, dočim so obrtniške takse, ki se pobirajo na Hrvaškem, v Slavoniji, Medjimurju in v Vojvodini, neodvisno od državnih taks in poleg njih po svoji višini državi preje v škodo nego v korist, ker v mnogih primerih ne krijejo niti stroškov za poslovanje. Spričo tega je potrebno, da kazenske in taksne postavke zviša na višino, da bodo imele isti pomen, kakor so ga imele, ko je imel denar, v katerem so določene, v pokritju z zlatom, pravo vrednost, ako se hoče, da ne bodo ostali zakonski predpisi mrtva črka. Zaradi tega naj se kazenski postavki posameznih zakonov v soglasju z intencijo teh zakonov preračunavajo po relaciji današnje vrednosti našega denarja napram zlati pariteti. Z ozirom na povedano in na osnovi člena 8. uredb o ustroju ministristva trgovine in industrije in z ozirom na to, da znaša povprečna pariteta napram zlatu 1 : 15, rešavam: da se kazenski in pristojbinski postavki posameznih obrtnih zakonov, ki veljajo v posameznih pokrajinah naše države, kakor tudi vseh zakonov in odredb, s katerimi so obrtni zakoni izpremenjeni ali popolnjeni, preračunavajo v relaciji 1 : 15 in to tako, da se a) en dinar po zakonu o radnjama za Srbijo in Črno goro popravlja na petnajst dinarjev v papirju; b) en forint po obrtnem zakonu v Hrvatski, Slavoniji, Medjimurju in Vojvodini popravlja na trideset dinarjev v papirju in c) ena krona po obrtnem redu za Slovenijo in Dalmacijo popravlja na petnajst dinarjev v papirju. Ta odredba velja, čim se objavi v „Službenih Novinah“. Odredba je objavljena v „Službenih Novinah“ št. 178 z dne 9. avgusta t. l., s katerim dnem je torej stopila v veljavo.

Pokrajinska zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev za Slovenijo v Ljubljani je imela v četrtek dne 31. julija 1924 ob 8. uri zvečer v zadrugnem prostoru v Beethovnovi ulici št. 10 svoj občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor načelnika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Poročilo računskih preglednikov. 5.) Volitev načelnika, njega namestnika, sedem odbornikov, štirih namestnikov in dveh računskih preglednikov. 6.) Odobritev proračuna in določitev zadrugne doklade za leto 1925. 7.) Sprememba pravil. 8.) Raznosterosti. Občnega zbora se je tudi udeležil načelnik obrtnih zadrug g. Engelbert Franchetti, magistratni koncipist g. Čehun kot zastopnik obrtne oblasti, zadrugni tajnik in več članov. T o č k a 1.) Ker občni zbor ob določeni uri ni bil sklepčen, otvori načelnik g. Milko Krapež občni zbor pol ure pozneje, t. j. ob pol 9. uri zvečer in pozdravi navzoče goste in člane. Spominja se umrlih članov gg. Rudholzerja in Veberja. Nato oriše v daljšem poročilu zadrugno delovanje v preteklem letu. Zlasti glede ukrepov, ki jih j estorila zadruga proti pobijanju šušmarstva ter oddaji in prodaji furnitur in drugih takih stvari neobrotnikom; glede obrtnonadaljevalne šole za vajence, glede punciranja zlata in srebra itd. Dalje poroča, da je zadruga ustanovila podporni fond za onemogle člane in je darovala v ta fond prvo darilo v znesku 250 Din namesto venca umrlemu članu Rudholzerju. T o č k a 2.) G. tajnik prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se odobri. Poroča, da šteje zadruga 69 članov, od katerih pripada 50 urarskemu, 12 zlatarskemu, 3 optičskemu, 2 graverskemu in 2 pasarskemu obrtu. Dalje je v zadrugi priglasihih 42 pomočnikov in 55 vajencev. Zadruga je imela v času lanskega občnega zbora stoinštirideset članov. Ker se je pa potem ustanovila za bivšo Stajersko, Prekmurje in dela Koroške lastna zadruga s sedežem v Mariboru, pripadlo je 69 članov tej zadrugi. Zadruga je

imela v preteklem letu 17 odborovih sej, dva sestanka in štiri komisijske preizkušnje, pri katerih je napravilo 14 vajencev pomočniško preizkušnjo, in sicer 4 urarji, 8 zlatarjev in 2 pasarja. Raznih vlog in dopisov je rešila zadruga v preteklem letu 368 kosov. T o č k a 3.) Ker je združni blagajnik g. Ravnihar tekom leta vsled prezaposlenosti oddal svojo funkcijo in je prevzel združni tajnik blagajniške posle, odda le-ta blagajniško poročilo. Zadruga je imela v preteklem letu 10.933 Din 66 p skupnih dohodkov, izdatkov pa 8855 Din, ostane torej preostanek 2078 Din 46 p. Ta preostanek je določen za pokritje članske naročnine za «Obrtni Vestnik» in članarine za Zvezo obrtnih združenj. T o č k a 4.) Računski preglednik g. Somnitz (g. Vilhar odsoten) poroča, da je vse blagajniške knjige in račune pregledal in našel vse v najlepšem redu in točnosti, nakar se podeli dosedanemu odboru absolutorij. T o č k a 5.) Volitev odbora se je na predlog izvršila z listki. Skrutinatorjem sta bila imenovana gg. Ravnihar in Somnitz. Skoraj enoglasno je bil izvoljen sledeči odbor: Načelnik: Milko Krapež, urar; načelnika namestnik: Ludovik Černe, zlatar; odbornikom: Josip Eberle, Ivan Somnitz, Edvard Skopek, urarji, Kajo Delič, Alojzij Fuchs, Danijel Zupanc, zlatarji, in Zaje Franc, urar in optik, vsi v Ljubljani; odborniki namestniki: Ferdinand Motnikar v Zagorju, Franc Potočnik v Kamniku, Alojzij Reitz v Novem mestu in Rudolf Rus v Kranju, vsi urarji; računski pregledniki: Janko Dermota, zlatar, in Roman Meršol, urar, oba v Sp. Šiški. G. načelnik se zahvali za vnovič mu izkazano zaupanje in obljubi, da hoče vse svoje moči žrtvovati in delovati, kolikor mu bo dopuščal čas za blagor in prid zadruga ter njenih članov. Vsi navzoči izvoljeni funkcionarji sprejmejo izvolitev. T o č k a 6.) Proračun za prihodnje združno leto, sestavljen na odborovi seji dne 15. julija t. l., se soglasno sprejme. Dohodki so predvideni z 9000 Din, izdatki pa z 8580 Din. Z ozirom na to, da utegnejo nastati poleg v proračunu nastavljenih izdatkov še drugi nepredvideni stroški (podpora pomočnikom, nabava pisarniške omare i. dr.) se na predlog zviša mesečna članarina od 10 na 12 Din. T o č k a 7.) Z ozirom na to, da povzročajo manipulativni in drugi stroški za vajence v štiriletni učni dobi velike izdatke, se zviša v § 11 a) združnih pravil določena sprejemnina vajencev od 10 na 20 Din, oprotnina pa od 20 na 40 Din. T o č k a 8.) G. načelnik pozivlja vse člane, naj vse nedostanke, ki jih opazijo, nemudoma sporoče zadrugi, kakor tudi vpošljejo event. predloge, ki bi bili v korist in v interesu naših obrtov, ker le v tem smislu bo zadruga o vsem informirana in ji bo možno delovanje po želji svojih članov. Zadruga bo vsa poročila in predloge članov razmotrivala na svojih sejah in ukrenila, kar bo potrebno. Končno priporoča članom, da v svojem in v interesu pomožnega osebja točno prijavljajo in odjavljajo zadrugi svoje pomočnike in vajence, ter navaja neprijetne posledice, ki so vsled tega zadele nekega člana, ki ni izvrševal te zakonite dolžnosti. Na priporočilo g. zveznega načelnika Franchettija, naj se uvede, ko je to že pri nekaterih zadrugah običaj, po preteku učne dobe vajeniška preizkušnja, po preteku triletno dobe kot pomočnik pa pomagalska preizkušnja. Vajeniška preizkušnja naj bi bila omiljena in samo iz praktičnih snovi, dočim naj bi bila pomagalska preizkušnja iz teoretičnega gradiva in obširnejšega praktičnega dela. Na podlagi te preizkušnje more kandidat šele prositi za samostojni obrt. Z ozirom na to, da izide v kratkem nov obrtni red, se ta uvedba do takrat preloži. Sledile so potem še razne druge debate in razmotrivanja v obrtnih zadevah, nakar je g. načelnik zaključil občni zbor ob 10. uri zvečer. Za onemoglega člana g. Doktoriča se je povodom občnega zbora nabralo 150 Din, ki se mu je kot podpora izročila.

Točilei vina pod vejo. Generalna direkcija posrednih davkov je izdala glede točilcev vina lastnega proizvoda nastopno tolmačenje: Ker se v Dalmaciji, Hrvatski, Sloveniji in Vojvodini po veljavnih zakonskih predpisih proizvajalcem vina more dovoliti, da prodajajo gotovo dobo v letu lastni pridelek na drobno, je nastalo vprašanje, ali morajo te osebe imeti osebno pravico, kakor tudi pravico za točenje po tar. postavki 62. taksne tarife. Spričo tega je minister za finance z razpisom z dne 7. junija 1924., št. 27.759, v zadevi odločil nastopno: 1.) Vinogradniki, ki po zakonitih predpisih posameznih pokrajin smejo točiti vino lastnega pridelka v omejeni dobi treh mesecev, so dolžni plačevati takso po tar. post. 62., ker drugi odstavek četrte opomnje te tarifne postavke izrecno določa, da plačujejo najnižjo s to tarifno postavko za dotični kraj predpisano takso. 2.) Vinogradniki, ki ne točijo vina nad tri mesece v letu, niso dolžni plačevati takse po tar. postavki 63., ker to ni poklicno točenje. Ako pa točijo vino nad tri mesece v letu, morajo pa tudi osebno pravico in ako je to z načinom točenja v skladu, tudi krajevno pravico. Točenje vina lastnega pridelka ne sme na leto trajati dalje nego tri mesece, ker si mora vinogradnik sicer pridobiti tudi osebno in krajevno pravico.

Poljska je dovolila izvoz žita. Vlada poljske republike je dovolila svoboden izvoz rži in ječmena iz poljske republike. Izvozna carina bo znašala 15 poljskih zlotov nad tonom.

Kvalifikacija proslcev za osebno pravico točenja.

Ministrstvo notranjih zadev je z razpisom Sl. številka 3021/24 z dne 13. junija 1924. izreklo, da je pri podeljevanju osebne pravice za izvrševanje gostilničarskega obrta vpoštevati tudi izključljive zadržbe rodbinskih članov prošnjika. To okolnost je vpoštevati, četudi v členu 18. pravilnika notranjega ministrstva k taksnemu zakonu ni izrecno omenjena.

Naš izvoz v mesecu juniju. Oficijski statistični podatki glede našega izvoza v mesecu juniju in v prvih šestih mesecih tega leta izkazujejo precejšen napredek v primeru z izvozom v istem času lanskega leta. V mesecu juniju 1924. se je izvozilo 289.782 ton v vrednosti 650.664.631 Din, v juniju 1923. pa 262.514 ton v vrednosti 642.415.922 Din. Razlika znaša pri tonah 10-38 %, pri vrednosti pa 1-28 %. V prvih šestih mesecih 1924. se je izvozilo 1.584.939 ton v vrednosti 4.175.920.945 Din, v istem času leta 1923. pa 1.274.319 ton v vrednosti 3.333.824.453 Din. Razlika pri tonah 24-19 %, pri vrednosti 25-26 %. Glavni predmeti izvoza v mesecu juniju 1924. so bili: pšenica 1.676.599 kg, vrednost 5.532.776 Din; ostala žita 76.199 kg, 236.216 Din; koruza 3.681.017 kg, 9.202.542 Din; pšenična moka 3.398.071 kg, 16.752.490 Din; zdrob 23.219 kg, 126.079 Din; krma 207.089 kg, 424.751 dinarjev; fižol 144.410 kg, 931.444 Din; krompir 13.063 kg, 28.738 Din; sveže sadje 24.477 kg, 148.569 Din; suhe slive 64.41 kg, 556.843 Din; vino 52.314 kg, 306.036 Din; žganje 320 kg, 6720 Din; špirit 91.855 kg, 1.756.480 Din; zdravilne rastline 201.640 kg, 7.259.040 Din; vrvarski izdelki 6382 kg, 213.787 Din; konj 4631, 18.987.100 Din; žrebet 25, 184.000; mul 13, 27.300 Din; oslov 8, 10.00 Din; govedi 14.038, 63.872.900 Din prašičev 6072, 19.734.000 Din; perotnine 85.625, 2.286.250 Din; svežega mesa 1.320.804 kg, 31.699.296 Din; mesnih izdelkov 144.732 kg, 6.941.156 Din; masti 505 kg, 15.150 Din; sirovo maslo 10.614 kg, 540.990 Din; sir 54.466 kg, 1.034.854 Din; jaje 1.789.615 kg, 48.344.820 Din; govejih kož 35.769 kg, 1.127.550 Din; ovčjih in kozjih kož 12.787 kg, 454.180 Din; jagetina 128.428 kg, 4.646.940 Din; kož divjačine 14.077 kg, 14.006.160 Din; drv 27.684.099 kg, 9.127.740 Din; stavbenega lesa 103.785.856 kg, 174.930.830 Din; lesnih izdelkov

402.240 kg, 4.876.731 Din; bukovih pragov 28.548 kosov, 1.570.140 Din; hrastovih pragov 38.153, 2.794.283 Din, sirojarjskih snovi 747.466 kg, 4.265.165 D; tanina 230.569 kg, 2.120.840 Din; sode 243.886 kg, 647.300 Din; karbida 2.194.957 kg, 11.258.705 dinarjev! Cyanamida 277.310 kg, 580.366 Din; Farosilicimna 397.826 kg, 3.279.300 Din; cementa 25.790.220 kg, 16.210.469 Dni; železa 219.053 kg, 1.162.275 Din; svinca 683.942 kg, 9.491.801 Din; bakra 1.401.247 kg, 56.839.540 dinarjev; kovin 83.973.511 kg, 38.874.077 Din; pločevinaste posode 50.975 kg, 1.522.980 D.; ostalega blaga 11.482.431 kg, 44.654.325 Din. Izvažalo se je v države: Stavbeni les: v Italijo za 112-7 milijonov dinarjev, Ogrsko 10-8, Francosko 8-9; drva: Italija 25-8, Avstrija 2-9, Švica 0-8 milijonov dinarjev; živina: Italija 25-8, Avstrija 17-5, Češka 10-8 milijonov dinarjev; baker: Francoska 41-0, Nemčija 15-8 milijonov dinarjev; jajca: Švica 26-9, Avstrija 11-7, Italija 7-4 milijonov dinarjev; sveže meso: Avstrija 25-6, Italija 3-7, Čehoslovaška 1-5 milijonov dinarjev; mesni izdelki: Italija 2-0, Avstrija 1-0, Švica 1-0 milijona dinarjev; žive svinje: Avstrija 14-9, Čehoslovaška 4-4, Italija 0-4 milijona dinarjev; živi konji: Italija 12-1, Avstrija 3-5, Grška 1-4 milijona dinarjev; pšenična moka: Avstrija 12-7, Čehoslovaška 3-3, Grška 1-0 milijona dinarjev; cement: Egipt 9-4, Indija 7-1, Grška 1-0 milijona dinarjev.

Sekvestracije v Jugoslaviji na podlagi mirovnih pogodb. Pri tem gre za ogromno vrednost. Zakonito podlago tvori srbski zakon z dne 17. avgusta 1915. «glede postopanja z lastnino onih držav, ki so v sovražnem razmerju do Srbije». Leta 1919. so ta zakon razširili na vso državo, «sovražno premoženje, ki ga je pridobila Jugoslavija, naj se v svrhu nadomestila za škodo, napravljeno s sovražni strani, najprvo sekvestrira, potem pa likvidira». A saintgermainška in trianonska pogodba sta marsikaj spremenili, prva glede Avstrije, druga glede Ogrske. Člen 267 saintgermainške pogodbe prepoveduje likvidacijo avstrijskega, člen 250 trianonske pogodbe pa likvidacijo ogrskega premoženja, nahajajočega se na tleh nekdanje avstro-ogrske monarhije. Sekvestracija se odpravi, premoženje se pa mora dati lastnikom nazaj tako, kakršno je bilo pred zaplenbo. Ne velja pa to za avstrijsko in ogrsko premoženje, ležeče v nekdanjem srbskem kraljestvu; to se po členih 249 in 232 imenovanih pogodb lahko likvidira. Obe pogodbi sta bili ratificirani od strani Jugoslavije 16. julija 1920. in 26. julija 1921., a sekvestracije so ostale. Po dolgotrajnem pogajanju sta sklenili Jugoslavija in Avstrija 24. februarja 1923. znane štiri pogodbenne točke, katerih prva se tiče obojestranske ukinitve sekvestracij. Z izvajanjem te točke so pričeli letos 5. aprila. Pač so pa v posameznih slučajih po praktični potrebi avstrijsko lastnino že prej pustili prosto, bodisi da so jo Jugoslovani pokupili, ali pa da je vlada sama v svojo korist zaplenbo preklcala. Glede ogrskih posestev se je v nekaterih slučajih tudi tako postopalo. Sicer so pa take desekvestracije tudi v Jugoslaviji sami naleteli na hud odpor; tako na primer ukinitve zaplenbe posestev grofa Jankoviča, ki so jih prodali nekemu angleškemu konsorciju. Zakonito pa to vprašanje med Ogrsko in Jugoslavijo eš ni urejeno, upati pa je, da se bo to tudi izvršilo. Bodo vsaj vedeli, pri čem da so. Vprašanje nemških sekvestracij, bolgarskih in turških je pa veliko bolj zamotano, kakor pa vprašanje zaplenbe avstrijskega in ogrskega premoženja; pogajanja bodo še bolj dolgotrajna in se bo treba temeljito pripraviti nanje. Šest let je že minulo, kar je bila svetovna vojna končana, pa s temi pogajanjmi še začeli niso. Tako počasi se svet ureja.

Italijansko posojilo za našo državo. Po italijanskih poročilih se razvijajo pogajanja za sklep posojila, ki bi ga

naj dovolila Italija Jugoslaviji precej ugodno. Kot glavni posredovalec je Banca Commerciale Italiana. Pogoji so približno isti, katere se je stavilo tudi pri dovolilu posojila poljski republik. Na sindikatu sodelujejo velike italijanske banke, trgovske, Credito Nazionale, Nazionale di Credito, tudi Banca Popolare iz Milana je baje sodeložena. Iznos posojila ni še definitivno določen, toda smatra se, da ne bo nižji od 600 milijonov italijanskih lir ali približno 2 milijardi dinarjev. Amortizacija bi se morala izvršiti v dvajsetih letih in obresti so določene na 7 %. To posojilo bi moralo v prvi vrsti služiti realizaciji velikih tehniških del (železnice, mostov, pristanišč in drugega), pod pogojem, da bi se pri tem dala prednost proizvodom italijanske industrije (tračnice, železne konstrukcije itd.). Pogajanja so se že začela pred dolgim časom in so se tudi že ponovno pretrgala, vendar pa so se sedaj, kakor poročajo italijanski listi, obnovila in se nadaljujejo dokaj živahno. Pogoji in koncesije bi obstojale predvsem v tem, da bi bila realizacija posojila zvezana z ustanovitvijo podružnice Banke Commerciale Italiane v Beogradu.

Naša vina na Čehoslovaškem. Trgovska in obrtniška zbornica v Plznu obvešča interesente o perspektivah, ki jih ima uvoz jugoslovanskih vin na Čehoslovaško. Dasi je po tem poročilu konkurenca italijanskih vin zelo velika, vendar bi se mogla črna vina boljše kvalitete še vedno ugodno prodati. Cene varirajo pri naročilih na vagone, ocarinjeno franko Plzenj, najmanj deset stopinj, med 4 in 5 Kč. za liter ali kilogram netto. Cene se ravnaajo sorazmerno po stopinjah, kvaliteti in vrsti tako, da poviša vsaka stopinja ceno za 35 do 40 čeških vinarjev za liter. Merkantitna vina nimajo, zbog carine in podvoza dobrih izgledov za prodajo. Kot uvoznike, na katere bi se naj obračali producenti, neposredno s ponudbami, katerim naj se prilagajo vzorci in navedejo cene franko Plzenj, priporoča zbornica iz svojega okrožja sledeče tvrdke: Fran Krek, Plzenj, Palackega trg 26; Vojteh Kohn, Plzenj, Rišska ulica 5, in Vojteh Brček, Preštice p. Reštice. Jugoslovanska vina se pri uvozu na Čehoslovaško ocarinjajo po tarifni postavki 109. čehoslovaškega carinskega tarifa, ki se glasi: Vino, vino iz sadja, vinski in sadni sokovi itd.: a) v sodih Kč. 420 za 100 kg. b) v steklenicah Kč. 975 za 100 kg. Od vina, mošta ter vobče od sokov grozdja in drugega sadja se pobira razen carine, občni davek na pijače, potem od vina vseh vrst (iz grozdja, sadja in umetnega) v steklenicah, pripravljenih na trgovski način, razen tega še posebni davek za vino v steklenicah. Občni davek na pijače znaša od enega litra vina, mošta in drugih sokov od grozdja 80 vinarjev, od litra vina, mošta in sokov od drugega sadja 40 vinarjev. Posebni davek za vino v steklenicah znaša 1 Kč. od vseh in začeti 5 Kč. cene.

Pospešno carinjenje izvoznega blaga. Novi finančni minister dr. Spaho je s posebno okrožnico naročil vsem obmejnim carinarnicam, da pospešijo carinjenje izvoznega blaga. Deklaracije za to carinjenje se smejo vlagati po carinarnicah ves dan, torej tudi dopoldne. Ocarinjenje izvoznega blaga se mora izvršiti tudi izven uradnih ur, ne da bi se zahtevala za to posebna odškodnina. Navedena okrožnica urejuje deloma tudi honorarje carinskih posrednikov. Honorar za trud carinskega posrednika je maksimiran s 30 dni za vagon. Za «trud carinskega posrednika» se smatrajo celotna preddela carinskega posrednika, kakor izpolnitev deklaracije, eruiranje tagona, udeležba pri blagovni reviziji itd., za vagon pa se smatrajo količine do ali izpod 10.000 kg teže.

Trgovski stiki med Ogrsko in Jugoslavijo. Generalni direktor D. Branković se je izrazil v nekem uglednem

ogrskem trgovskem listu glede trgovskih stikov med Ogrsko in Jugoslavijo priliči sledeče: Jugoslavija stremi za izboljšanjem svojih gospodarskih prilik. Žetve so zaenkrat še nezadostne, ker manjka gnojil. Povprečni donos znaša v Jugoslaviji 7 stotov na hektar, medtem ko znaša v Nemčiji 26 in v Čehoslovaški 27 stotov. Vsled tega je dolžnost vsake vlade, skrbeti, da se kapaciteta zemlje izboljša. Carinska politika Jugoslavije še ni v polnem redu, ker je treba natančno proučiti značaj vseh pokrajin. Mlinska industrija je primorana pri sedanjih razmerah najti druga odjemališča. Sladkorna industrija se lepo razvija in se pričakuje letos 3000 vagonov prebitka za izvoz. Volneni izdelki se morajo uvažati. Tozadevne sirovine so se pred vojno uvažale iz Ogrske. Produkcija svile se razvija zelo ugodno. Produkcije opija, riža in volne v Južni Srbiji bodo v najkrajšem času pritegnile kako nanje se opirajočo industrijo. Lan se izvaž. Bogati kovinski rudniki in premogokopi bodo omogočili nastanek zdrave težke industrije. Trgovski stiki, ki so bili pred vojno med Ogrsko in Srbijo precej živahni, so se jeli v zadnjih letih zopet oživljati. Vsled močne nemške konkurence pa se niso mogli nič kaj posebno utrditi. Ker pa je vsled ruske okupacije nem. konkurenca oslabiljena, lahko pride Ogrska na prejšnje mesto. V prvi vrsti se mora paziti na to, da se stiki, urejeni po trgovskih pogodbah, v bodoče ne bodo krhali. Ker se je ogrska krona stabilizirala, je upati, da bodo na Ogrskem cene odslej določene v kronah in da se bo na jugoslovanskih borzah interes za ogrsko krono dvignil. Od strani naše države se bode prijateljstvo v gospodarskem oziru vsestransko podpiralo. Ustanovitev jugoslovanske trgovske zbornice se pripravlja. Želeti bi bilo, da se zblížajo stiki med ogrskimi in jugoslovanskimi borzami. Velike važnosti za medsebojne stike so železniške zveze in ceste, ki vežejo obe državi. Ustanoviti pa se mora tarifna komisija, ki naj uredi prometne razmere v obojestransko korist.

Vrednost nemških dajatev za reparacije. Wolfow dopisni urad poroča, da je nemški ekonomist prof. Pertano po natančnem raziskavanju ugotovil, da je plačala Nemčija do 31. decembra 1922. v dajatvah 41.5 milijard mark v zlatu na račun vojne odškodnine. Nadaljne dajatve do 30. junija 1924. znašajo 540 milijonov, razen tega je treba prišteti še to, kar sta vzeli Francija in Belgija v Porenju in v ruhrski kotlini.

Zlata pariteta srednjeevropskih držav. Naša kraljevina: 1 zlat dinar = 17 papirnatih dinarjev; Čehoslovaška: 1 zlata krona = 6.90 papirnatih kron; Avstrija: 1 zlata krona = 14.400 papirnatih kron; Italija: 1 zlata lira = 4.53 papirnatih lir; Ogrska: 1 zlata krona = 17.000 papirnatih kron; Rumunija: 1 zlat lej = 42 papirnatih lejev; Poljska: 1 zloty = 1.800.000 papirnatih mark; Nemčija: 1 zlata marka = 1 bilijon papirnatih mark.

Naš izvoz v prvem polletju 1924. V prvem polletju leta 1924. se je naš izvoz v razmerju z isto dobo lanskega leta kretal sledeče:

	tone		vrednost mil. din.	
	1924	1923	1924	1923
januar	220.110	187.924	668.9	396.7
februar	228.436	166.847	646.1	463.1
marec	266.718	183.707	746.1	652.7
april	260.920	216.068	725.3	489.5
maj	318.973	260.259	738.5	689.3
junij	289.782	262.514	650.6	642.4
Skupaj	1.584.939	1.274.319	4.175.9	3.333.8

Kakor je razvidno iz predstoječega pregleda, je znašal izvoz v prvem polletju 1924. za 824 milijonov dinarjev ali 25 % več, kot v isti dobi lanskega leta.

Obtok bankovcev Narodne banke. Po stanju z dne 31. julija t.l. je znašal obtok bankovcev Narodne banke 5567.5 milijonov dinarjev. Obtok se je od dne 22. julija letos zvišal za 133.6 milijonov dinarjev.

Izredno ugodna letina sladkorne pese. V naši kraljevini znaša letina sladkorne pese 90.000 do 100.000 vagonov. Ker se je računalo, da letina ne bo donesla nad 60.000 vagonov, se mora smatrati, da je bilo letošnje leto za sladkorno peso izredno ugodno.

Mednarodni rudarski kongres v Pragi. V ponedeljek je bil odprt v Pragi 27. mednarodni rudarski kongres, ki bo trajal skoraj dva tedna. Program kongresa je obsežen in za nadaljnji razvoj vsega narodnega gospodarstva največje važnosti. Glavno besedo na kongresu imajo seveda prve premogokopne države: Anglija, Amerika, Nemčija, Belgija in Čehoslovaška. Na kongresu pa so tudi zastopane: Jugoslavija, Avstrija, Madžarska in Rumunija. Za predsednika kongresa je bil na predlog Nemcev soglasno izvoljen Hernert Smith, predsednik Zveze angleških rudarjev. Na sporedu je osem točk: 1.) ureditev delovnega časa po oni državi, kjer je delovni čas določen že najugodnejše. Dodatna nemška resolucija zahteva varstvo proti podaljšanju delovne dobe in njeno skrajšanje v revirjih z visoko temperaturo. 2.) Izboljšave v pokojninskem in socialnem zavarovanju. Nemci zahtevajo, da se v ta namen sklenejo meddržavne pogodbe. Francozi pa predlagajo 24urnen demonstracijski štrajk. 3.) Tarifne pogodbe. Ustvaritev minimalne plače. 4.) Splošna akcija proti vojni. Angleški zastopniki zahtevajo, da se ob izbruhu vojne skliče meddržavni odbor. Francoska delegacija pa predlaga, da se že sedaj izdelata načrt za nastop v slučaju vojne. Vse odredbe pa morajo ostati tajne. Tudi naj se priredi za protivojno misel 24urna demonstracijska stavka. 5.) Rudarska nadzorništva se imajo ustanoviti, oziroma izpopolniti, da se na ta način omeje ali sploh preprečijo nesreče. 6.) Skupne akcije v slučaju mezdnih gibanj. Angleži predlagajo, da se ustavi dovoz premoga v dežele, kjer je štrajk. Posebno podrobno izdelani so predlogi Nemcev. 7.) Poljaki predlagajo uvedbo obveznih dopustov. Mezda se za časa dopusta ne sme ustaviti. 8.) Mednarodna razdelitev premoga. Angleški predlog priporoča ustanovitev mednarodnega urada za razdelitev premoga po posameznih deželah, s čimer naj bi bil storjen prvi korak k nacionalizaciji rudnikov.

Zakon o zaščiti najemnikov. Po časopisnih poročilih se zakon o zaščiti najemnikov tekom leta 1925. postopoma ukine. Od dne 1. januarja 1925. bodo hišni posestniki baje upravičeni pobirati predvojno, na zlato veljavo preračunano najemnino, od dne 1. julija 1925. dalje pa se jim prizna prosto razpolaganje s stanovanji v njihovih hišah. V obeh ozirih ostanejo pod zaščito zakona še do dne 1. januarja 1926. državni uradniki, nameščenci in častniki.

Konferenca mlinske industrije. V Zagrebu so imeli pretekli mesec zborovanje mlinske industrije. Ugotovili so, da je mlinska industrija naša najvažnejša industrija in da je zato treba njenemu razvoju s prav posebno pažnjo slediti. Jugoslovanski mlini so med vojsko in nekaj časa tudi po vojski delali s polno kapaciteto, dočim delajo danes po večini samo z 20 do 30 % kapacitete. Cilj zborovanja je bil ta, kako bi bilo mogoče dobiti izhod iz sedanje krize, odstraniti ovire razvoja in dvigniti mlinsko industrijo na tako stališče, ki ji vspriči njene važnosti v našem gospodarstvu pritiče. Eno najvažnejših vprašanj je voznina za dovoz žita v mline in moke v pasivne kraje. Saj je znano, da pride ameriška moka v Dalmacijo bolj poceni, kakor pa vojvodinska. Vlada je znižala voznino za 40 %, a

mlinarji pravijo, da je to še vse premalo za rešitev krize. Prav tako je vlada znižala izvozno carino, pa vseeno zunaj v svetu ne moremo konkurirati, inozemska konkurenca je prehuda. Industriji nasvetujejo, naj bi se vlada pri sklepanju trgovskih pogodb na to ozirala in zagotovila našemu žitu možnost izvoza. Na zborovanju, ki so mu prisostvovali tudi odposlanci trgovskega in prometnega ministrstva, so živahno razpravljali tudi o carinski politiki, in so rekli, da je njena nestalnost ovirala reden izvoz in povzročila izgubo tujih odjemalcev. Ogrska in Romunija sta znali to nestalnost izborna izrabiti v svojo korist. Kupci so se sedaj navadili na ogrsko in na rumunsko žito, čeprav ni ne boljše in ne cenejše. Obenem prosi mlinska industrija merodajne činitelje, naj ji dovolijo vsaj v času žetve dvanajsturni delavnik, da pride naša moka prva na inozemske trge. Tajnik centrale industrijskih korporacij je sestavil statistične podatke o našem izvozu in o izvozni carini zadnjih let, in bomo najvažnejše tukaj navedli.

Izvoz.

(Prva številka pomeni vagone, druga pa dinarje v tisočih.)

	1920	1921	1922
Pšenica . . .	4.159; 111.666	4.707; 151.177	2.457; 116.463
Koruza . . .	10.960; 136.759	31.726; 316.329	1.146; 42.807
Pšenična moka . . .	2.726; 94.305	2.999; 123.466	2.271; 136.284
Otrobi . . .	1.490; 8.811	1.011; 6.321	495; 11.884

	1923	1. četrtletje 1924
Pšenica . . .	10.010; 391.370	586; 23.000
Koruza . . .	10.215; 333.713	3.246; 93.000
Pšenična moka . . .	3.824; 233.188	400; 22.000
Otrobi . . .	448; 10.027	120; 2.277

Izvozna carina.

	2. 10. 1921	17. 7. 1922	1. 8. 1922	24. 8. 1922	22. 8. 1923	10. 6. 1924
Pšenica	20	30	50	150	30	20
Rž	20	30	50	150	30	20
Koruza	—	—	—	150	20	10
Pšenična moka	—	—	20	110	25	8
Pšenični zdrob	—	—	20	110	20	8

Ruski izvoz žita. Po poročilu «Ostexpressa» je izvozila Ruska od 1. oktobra 1923. do 31. marca t. l. potom svojega trgovskega zastopnika v Berlinu 1,125.000 ton žita, in to največ v Anglijo, Italijo in Nemčijo.

Konkurzi v Nemčiji. Tekom I. semestra 1924. je bilo v Nemčiji 1166 konkurzov napram samo 18 v istem času leta 1923.; od teh je bilo prijavljenih 595 samo meseca junija.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Stroj
cefra in odvija
žimo in volno!

Izdelovatelj

Fran Simon
Vrhnika

KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE
VAM NUDI NAJCENEJE IN NAJBOLJŠE

J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

Kreditno društvo
Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50.000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.—

Centrala: Ljubljana. Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice	Maribor	Sarajevo
Celje	Metković	Split
Crnomelj	Novi Sad	Gorica
Kranj	Ptuj	Trst

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

Priporoča se za vse
bančne posle

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papierjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

d. d.

V LJUBLJANI

prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi
za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno
prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne
in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog
in brikete.

Naslov:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D.
V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 15./II.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanav-
ljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije
najkulantneje. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

Aleksandrova cesta št. 7
vogal Beethovne ulice

Aleksandrova cesta št. 7
vogal Beethovne ulice

Josip Peganc, čevljar

LAŠKO

naznanja, da je nanovo uredil in otvoril
delavnico za gornje dele
in se priporoča za obilna naročila.

Postrežba točna!

Delo solidno!